

ABSTRAKT

Úvod: Diplomová práce se věnuje problematice kompenzace diabetes mellitus 1. typu v období gravidity a jejího vztahu ke zdraví matky i dítěte. Blíže shrnuje a popisuje proměnlivé faktory, které mohou mít přímý vliv na aktuální glykemickou variabilitu i dlouhodobou kompenzaci diabetu.

Cíle: V teoretické části pospána charakteristika diabetes mellitus 1. typu a možnosti terapie v graviditě. Následně jsou shrnuty a blíže popsány faktory ovlivňující kompenzaci diabetu v tomto období, zejména složení potravy a možnosti ovlivnění postprandiální glykémie, účinky druhu a intenzity pohybové aktivity a psychosociální aspekty související zejména se stresem z potenciálního negativního vlivu glykemií na plod. V závěru teoretické části jsou uvedena rizika a komplikace pro matku i plod vznikající na základě dlouhodobé neuspokojivé kompenzace diabetu. Cílem praktické části práce bylo zjištění rozsahu vědomostí žen ohledně kompenzace diabetu v graviditě s následným stanovením vlivu rozsahu vědomostí na dlouhodobou kompenzaci, vyjádřenou pomocí glykovaného hemoglobinu.

Metody: Data k diplomové práci byla získána na základě kvantitativního dotazníkového šetření, které probíhalo pomocí sociálních sítí od začátku února do konce března 2021. Dotazník byl koncipován anonymní metodou výběrového šetření na základě dobrovolnosti respondentů se zaměřením na cílovou skupinu žen s diabetes mellitus 1. typu, které jsou těhotné nebo mají děti. Výsledný dotazník byl vytvořen pomocí služby survio.cz. Získána data byla následně statisticky zpracována pomocí tabulkového programu a interpretována pomocí tabulek a grafů.

Výsledky: Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 56 žen. Většina respondentek byla s obecnými aspekty kompenzace diabetu v graviditě dobře seznámena. Celkové zhodnocení získaných výsledků vědomostní části dotazníkového šetření na základě korelačního koeficientu nepotvrdilo významnou závislost rozsahu znalostí dotazovaných ani dosaženého vzdělání dotazovaných žen na jejich dlouhodobou kompenzaci diabetu.

Závěr: Na základě získaných výsledků lze říci, že se na kompenzaci diabetu kromě znalosti doporučení pro terapii podílí především souhra více individuálně proměnných faktorů. Při edukaci žen s diabetes mellitus 1. typu plánujících graviditu nebo již gravidních je proto nutné zmínit, že výsledná glykemická odezva na doporučení nemusí být stejná. Pro dosažení optimálních výsledků léčby je proto vždy nutná aktivní spolupráce pacientky s lékařem, díky které je možné dosáhnout společně optimální kompenzace diabetu.

Klíčová slova: diabetes mellitus 1. typu, těhotenství, kompenzace, inzulinoterapie, monitorace glykemií